

e-Procurement Wees 'e-proactief'!

De lancering van openbare aanbestedingen en de inschrijving erop zijn twee activiteiten die vaak veel tijd en inspanning vergen wegens de ingewikkelde procedures, het gebrek aan transparantie en de zware administratieve rompslomp. e-Procurement zou dit proces eenvoudiger en efficiënter moeten maken. Een woordje uitleg...

Michel Buckinx.

Waldo van den Broeck, Federale Dienst e-Procurement: "In augustus 2009 werden 428 aankondigingen gepubliceerd via de module e-Notification."

Wat is e-Procurement? Tijdens een seminarie met als thema 'FM & de overheid', dat georganiseerd werd door IFMA, gaf Waldo van den Broeck van de Federale Dienst e-Procurement ons de volgende definitie: "e-Procurement is de elektronische afhandeling van het aankoopproces." De elektronische afhandeling van het proces omvat in dit geval de procedure voor de bekendmaking, de toekenning en het contractbeheer via internet. Naar aanleiding hiervan is de website www.PublicProcurement.be voortaan de officiële portaalsite voor de openbare aanbestedingen van het federaal openbaar ambt.

Verschillende modules

Volgens Waldo van den Broeck zijn de doelstellingen van e-Procurement duidelijk: de efficiëntie van de aankoopprocedures vergroten, het administratief proces vereenvoudigen, de aanbestedingen transparanter maken, de mededinging verbeteren (wat een van de basisprincipes van de regelgeving en van de wetgeving betreffende de aanbestedingen is) en de aankoopkosten verminderen.

e-Procurement bestaat uit verschillende fasen die elk overeenstemmen met een elektronische module (zie kader). Zo stemt de publicatie logischerwijs overeen met de module e-Notification terwijl de kandidaatstelling en de indiening van de offertes overeenkomen met de module e-Tendering. Verder zijn er nog de modules e-Awarding voor de evaluatie en toekenning, e-Auctions voor de elektronische veilingen (vanaf 2010, zie kader), e-Catalogue voor het beheer van de catalogus en e-Invoicing & e-Payment voor de facturatie en de betaling.

Volgens Waldo van den Broeck biedt dit elektronisch proces voordelen voor zowel de overheid als het bedrijf dat op de aanbesteding inschrijft. Voor de overheid zijn vooral de toegenomen efficiëntie, de online ondersteuning en de automatische follow-up van belang. Het bedrijf heeft dan weer vooral baat bij de

vlotte toegang tot de openbare aanbestedingen, de efficiëntie, de transparantie, alsook de online ondersteuning en automatische follow-up.

e-Notification en e-Tendering

e-Notification maakt deel uit van het publicatieportaal voor de Belgische aankondigingen. Binnenkort is eveneens een volledige integratie met het Bulletin der Aanbestedingen (BDA) gepland, wat volgens Waldo van den Broeck zeer wenselijk is. De aankondiging van een openbare aanbesteding wordt immers steeds in het Bulletin der Aanbestedingen gepubliceerd.

Via de module e-Notification kunnen alle Europese aankondigingen gepubliceerd worden door middel van de 14 officiële formulieren die in Europa gebruikt worden, de online plaatsing van het bestek en van aanvullende documenten, het gebruik van zoekmachines en zoekprofielen en automatische mailings. Ook mogelijk zijn Q&A's, de bepaling van super users per overheid, een workflow en een e-Marketplace (met business cards voor de leveranciers en de mogelijkheid om eenvoudige aankondigingen te plaatsen, die bepaalde drempels niet overschrijden).

Het lijkt interessant op papier maar in welke mate wordt e-Notification nu eigenlijk gebruikt? Waldo van den Broeck bezorgt ons de recentste cijfers over het gebruik van deze elektronische module die langzaam maar zeker zijn kruissnelheid bereikt: "In augustus 2009 werden 428 aankondigingen gepubliceerd, wat overeenstemt met een percentage van 76% op federaal niveau. Het aantal ingeschreven bedrijven bedroeg 3.200."

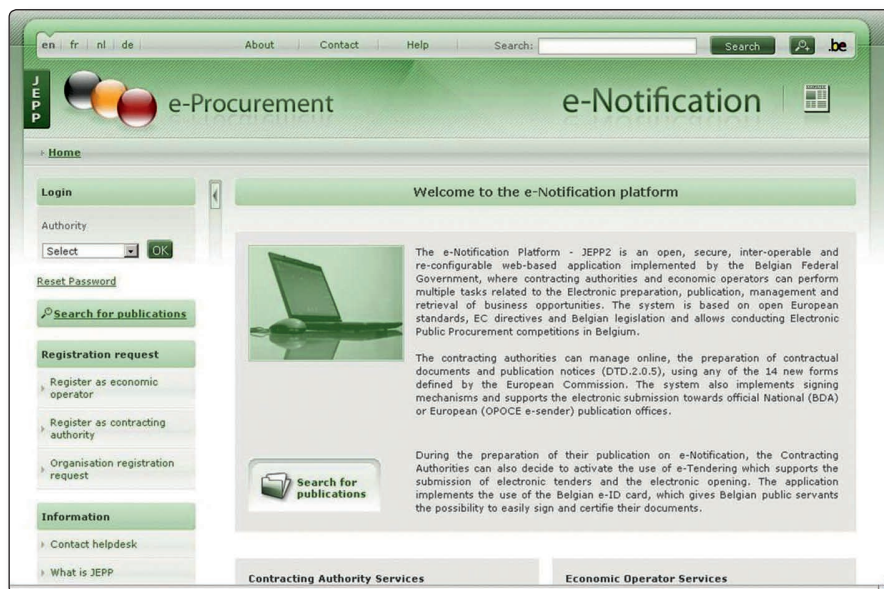
De module e-Tendering is een aanvulling op e-Notification, waarmee de offertes elektronisch geplaatst kunnen worden. Tot de mogelijkheden behoren de samenstelling van het dossier via e-Notification en de elektronische plaatsing van de offertes met behulp van e-ID (elektronische identificatie). Er gelden geen beperkingen op het gebied

van soorten en aantal bestanden. Via e-Tendering kunnen de offertes eveneens geopend worden volgens het '4-eyed principle' (goedkeuring door twee personen) met een validatiecertificaat en een antiviruscontrole. Ten slotte maakt de module automatisch een proces-verbaal van de opening van de offertes op met alle informatie over de papieren offertes, de opmerkingen, enz.

Een offerte kan een of meerdere bestanden van een willekeurig type omvatten, waarbij een limiet van 80 MB per bestand geldt. De offerte wordt digitaal ondertekend door de inschrijver en voorzien van een stempel met de datum van inschrijving. Vervolgens wordt de offerte 'geëncrypteerd'. Dat wil zeggen dat de offerte enkel geopend kan worden door de verantwoordelijke van de aanbesteding in kwestie. Bovendien is het mogelijk om de offerte door een tweede persoon te laten ondertekenen, een bewijs van zijn deelname te vragen, en uiteraard de offerte in te trekken. Dankzij deze procedure zouden ook de aankoopkosten moeten dalen. Bronnen spreken van besparingen van 5 tot zelfs 15%. Het echte percentage zal ongetwijfeld ergens tussen de twee liggen.

Welke e-projecten?

«In Europa vertegenwoordigen de openbare aanbestedingen ongeveer 16% van het bruto binnenlands product. Dit rechtvaardigt dan ook de investering in de verbetering van het aankoopproces», zegt onze spreker. Waldo van den Broeck wijst er overigens op dat op Europees niveau de overheden tegen 2010 in staat zullen moeten zijn om hun openbare aanbestedingen volledig elektronisch af te handelen, en dat minstens 50% van de aanbestedingen (die de Europese drempels overschrijden) effectief elektronisch zullen moeten verlopen. In de (zeer nabije) toekomst zal de procedure dus volledig elektronisch zijn, met bijvoorbeeld de module e-Awarding die de ambtenaren moet ondersteunen bij de evaluatie van de offertes. Deze evaluaties zullen vooral gebaseerd zijn op de e-Auctions (zie kader). Ten slotte zullen ook de meest gebruikte Europese digitale handtekeningen aanvaard worden. ■

De openbare aanbestedingsprocedure zou vanaf eind 2010 volledig elektronisch moeten verlopen.

Elektronische veilingen vanaf 2010?

“e-Auctions is een module voor de evaluatie van de offertes. De bedoeling is om de inschrijvers, na de controle van de conformiteit, uit te nodigen op omgekeerde elektronische veilingen”, legt Waldo van den Broeck uit. “Dit betekent dat de inschrijvers gedurende een welbepaalde periode hun ranking zullen zien op een veilingplatform (e-Auctions). Tijdens die periode kunnen ze hun prijzen aanpassen om de eerste te worden. De winnaar van de veiling krijgt normaal gezien de opdracht. Bovendien zal de prijs het enige toekenningscriterium moeten zijn. In België zijn veilingen voorlopig enkel toegestaan voor diensten en leveringen, een systeem dat geregeld wordt door een Europese richtlijn van 2004. Deze richtlijn werd in 2006 opgenomen in de Belgische wetgeving maar het is nog even wachten op de uitvoeringsbesluiten (KB) die gepland zijn voor 2010. Vanaf dan zullen de Belgische overheden dus elektronische veilingen kunnen organiseren.”

Voor elke fase een module

Met elke fase van de aanbestedingsprocedure stemt een elektronische module overeen, die deel uitmaakt van het globale e-procurementportaal. In theorie zou de volledige keten operationeel moeten zijn tegen eind 2010.

- Publicatie: e-Notification
- Inschrijving en opening van de offertes/kandidaturen: e-Tendering
- Evaluatie en toekenning: e-Awarding & e-Notification
- Omgekeerde veilingen: e-Auctions
- Catalogusbeheer: e-Catalogue
- Facturatie & Betaling: e-Invoicing & e-Payment

Voor meer informatie:

- www.publicprocurement.be (algemene informatie over openbare aanbestedingen en e-Procurement)
- www.publicprocurement.be (informations générales concernant les appels)
- <https://enot.publicprocurement.be> (e-Notification)
- <https://eten.publicprocurement.be> (e-Tendering)
- <https://ecat.publicprocurement.be> (e-Catalog)